

บ

ชื่อ เรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : บทบาทของผู้นำสตรีในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา
อำเภอเมืองเชียงใหม่ นอกเขตเทศบาล

ชื่อผู้เขียน : นายชนะ แผงพิบูลย์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ : รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัน อุนมานราชชน กรรมการ
รองศาสตราจารย์ประชิด ฌ บางช้าง กรรมการ

บทคัดย่อ

จากอดีตถึงปัจจุบัน ปัญหาความไม่เสมอภาคระหว่างเพศชายและเพศหญิงนับได้ว่าเป็น
ปัญหาเรื้อรังของสังคมประการหนึ่ง เนื่องจากสถานภาพและบทบาททางสังคมของเพศหญิงที่กำหนด
ไว้ในสังคมโดยทั่วไปนั้นจำกัดกว่าเพศชาย กรอบความประพฤติเพศหญิงอยู่ในวงแคบ และมีระดับ
เป็นรองฝ่ายชายเท่านั้น จากความไม่เสมอภาคทางเพศดังกล่าวทำให้บทบาทของสตรีในด้าน
ต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการบริหารมักถูกจำกัดอยู่ในขอบเขตที่ด้อยกว่าบุรุษ จึงนับได้ว่าเป็น
ความบกพร่องของสังคมที่พยายามแบ่งแยกหรือกีดกันผู้หญิงมิให้มีโอกาสหรือมีโอกาสน้อยกว่าผู้ชาย
ในการเป็นผู้นำของสังคม ดังนั้น การที่จะหวังให้มีการพัฒนาสังคมหรือองค์การให้เจริญก้าวหน้า
ก็อาจจะประสบความสำเร็จล้มเหลวหรือไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร

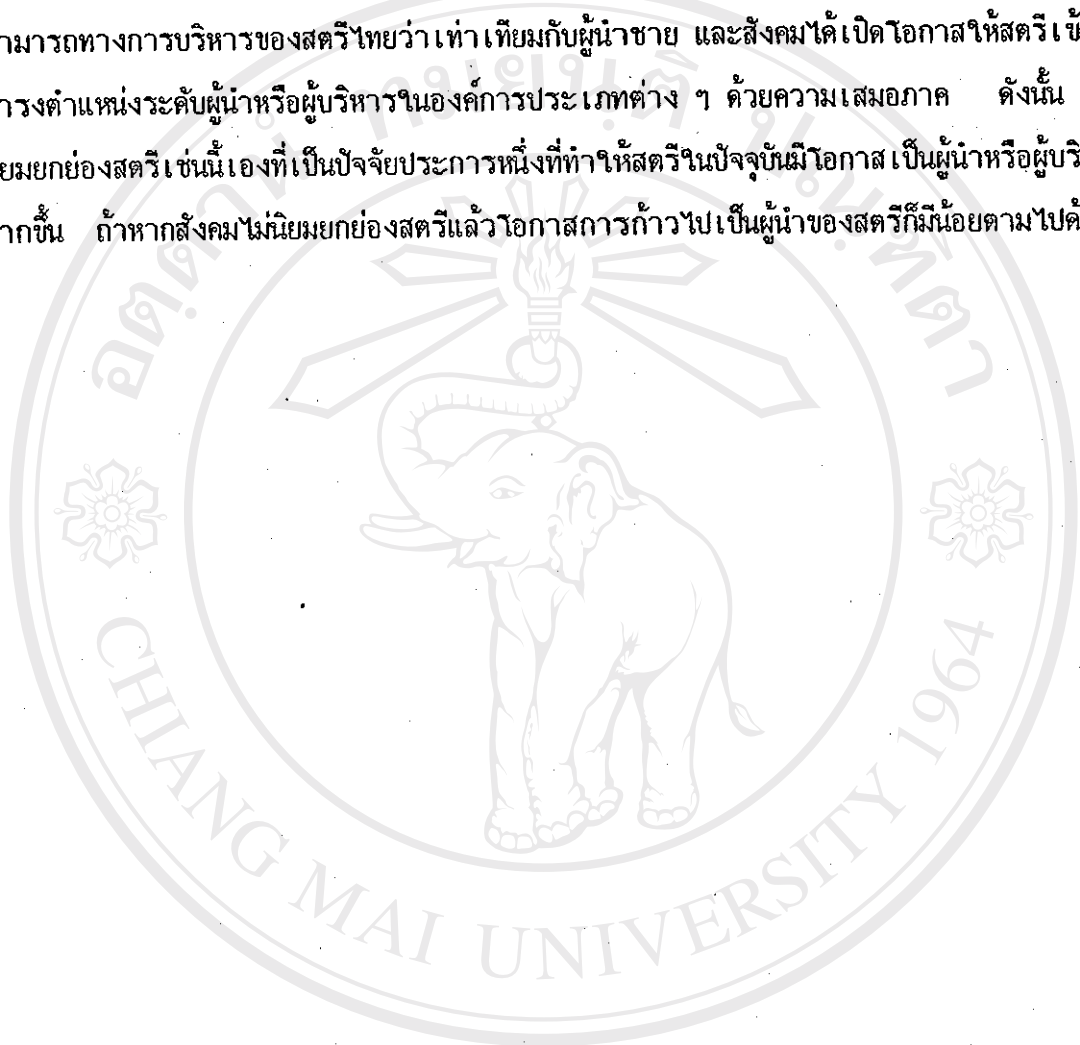
จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าในการพัฒนาชุมชนระดับหมู่บ้านหากสังคมยัง
ไม่ให้ความสำคัญกับสตรี ไม่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมหรือไม่เปิดโอกาสให้สตรีเข้าไปบริหารชุมชนในฐานะ
ผู้นำอย่างเท่าเทียมกันกับเพศชายแล้ว ก็เป็นที่น่าเสียดายว่าเท่ากับเราต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคล

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าในการพัฒนาชุมชนระดับหมู่บ้านหากสังคมยังไม่ให้ความสำคัญกับสตรี ไม่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมหรือไม่เปิดโอกาสให้สตรีเข้าไปบริหารชุมชนในฐานะผู้นำอย่างเท่าเทียมกันกับเพศชายแล้ว ก็เป็นที่น่าเสียดายว่าเท่ากับเราต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่มีค่ายิ่งไปโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจเหล่านั้นเอง ดังนั้น การศึกษาวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาถึงบทบาทของผู้นำสตรีในการพัฒนาหมู่บ้านเฉพาะในเขตอำเภอ เมือง เชียงใหม่ที่อยู่นอกเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ ภายใต้สมมุติฐาน 4 ประการ คือ

1. สตรีที่ได้รับการศึกษาสูง มีโอกาสได้เป็นผู้นำหมู่บ้านสูง และสามารถทำงานด้านการพัฒนาบรรลุผลสำเร็จสูง
2. สตรีที่มีฐานะดีในหมู่บ้าน มีโอกาสได้เป็นผู้นำหมู่บ้านสูง และประสบผลสำเร็จในการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาสูง
3. สตรีในนิยามความมีอำนาจจึงมีโอกาสเข้าสู่ตำแหน่งผู้นำหมู่บ้านน้อย
4. ความนิยมยกย่องสตรีเป็นผู้นำการพัฒนาในระดับหมู่บ้านน้อย จึงทำให้สตรีมีโอกาสเป็นผู้นำการพัฒนาหมู่บ้านน้อย

จากผลการวิจัยพบว่า ในสังคมชนบทระดับการศึกษาไม่ใช่ปัจจัยจูงใจสำคัญที่จะนำพาสตรีไปสู่การได้รับคัดเลือกไปสู่ตำแหน่งผู้นำชุมชนในระดับหมู่บ้านเท่าใดนัก แต่ระดับการศึกษาเป็นเพียงองค์ประกอบเพื่อสร้างความสามารถ การเรียนรู้ในการทำงานได้อย่างรวดเร็วและเกิดความคิดริเริ่มของผู้นำสตรีมากกว่า ซึ่งเป็นการโต้แย้งสมมุติฐานประการที่หนึ่ง แต่สิ่งที่ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่เป็นส่วนส่งเสริมสถานะสตรีให้เข้าไปสู่ตำแหน่งผู้นำก็คือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อันเป็นการสนับสนุนสมมุติฐานประการที่สอง และเนื่องจากจารีตประเพณีของสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่กำหนดให้เพศหญิงเป็นผู้ตามเพศชายมากกว่าเป็นผู้นำ ดังนั้น ปัจจุบันโอกาสการเข้าสู่ตำแหน่งผู้นำหมู่บ้านของเพศหญิงจึงยังถูกกีดกันจากเพศชายและสังคมอยู่บ้าง ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงยังไม่มีข้อพิสูจน์ใด ๆ ที่แน่ชัดว่าสตรีทำงานได้ด้อยกว่าเพศชาย หรือผู้ชายเป็นผู้นำชุมชนที่ดีกว่า อันเป็นการโต้แย้งสมมุติฐานประการที่สามและสนับสนุนสมมุติฐานประการที่สี่ และจากผลการศึกษาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า ปัจจุบันสังคมไทยโดยทั่วไปให้การยอมรับหรือให้ความสำคัญต่อบทบาทและความสามารถของ

สตรีในการทำงานทุกระดับมากขึ้น โดยเฉพาะในองค์การธุรกิจเอกชน อีกทั้งมีแนวโน้มที่เชื่อมั่นได้
ว่าในอนาคตสตรีจะสามารถก้าวไปสู่ตำแหน่งผู้นำในทุกระดับมากยิ่งขึ้น เพราะมีการยอมรับความ
สามารถทางการบริหารของสตรีไทยว่า เท่าเทียมกับผู้ชาย และสังคมได้เปิดโอกาสให้สตรีเข้าไป
ดำรงตำแหน่งระดับผู้นำหรือผู้บริหารในองค์การประเภทต่าง ๆ ด้วยความเสมอภาค ดังนั้น การ
นิยมยกย่องสตรีเช่นนี้เองที่เป็นปัจจัยประการหนึ่งที่ทำให้สตรีในปัจจุบันมีโอกาสเป็นผู้นำหรือผู้บริหาร
มากขึ้น ถ้าหากสังคมไม่นิยมยกย่องสตรีแล้วโอกาสการก้าวไปเป็นผู้นำของสตรีก็น้อยตามไปด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study

Role of Women Leaders in Village Development :
A Case Study of Muang Chiang Mai District
Outside the Municipality Area

Author

: Mr.Chana Pangpiboon

M.A.(Political Science)

Politics and Government

Examining Committee

: Assoc.Prof.Somsak Keawkingkeo

Chairman

Assist Prof.Dr.Tanun Anumanrajadhon

Member

Assoc.Prof.Prachid Na Bangchang

Member

Abstract

From past to present, the problem of inequality between sexes has been one of the chronic social problems. The social status and roles of females are more limited than those of males. The female behavioral framework is narrower and inferior to that of male. Owing to the inequality between sexes, the female's roles in every aspects especially in administrative works have been confined and thus inferior to those of males, This is one of the social shortcomings which still discriminate females in taking the roles of social leaders. Therefore, it is difficult to wish that social leaders. Therefore, it is difficult to wish that social and organiazational development will take place.

The lack of female recognition which prevent females from having participation in the adimistration of community. Therefore, this independent study is intended to study the role of females in village development within the areas fo Amphur Muang Chiang Mai but outside Municipal areas under the following hypotheses :

1. highly educated females have high potentiality in becoming village leaders with high percentage of success.
2. females with high economic status have high potentiality in becoming successful village leaders.
3. a large percentage of females do not want to be influential persons, thus, the opportunity in becoming village leaders is small.
4. it is not popular to accept females as village development leaders.

The study finds that : education is not the deciding factor in becoming village leaders of females. Levels of education are only factors of capability, on the other hand, speed in learning and initiation works is the real factor. This finding proves that the first hypothesis is false.

It is found that the most important factor is females' economic status. This finding proves that the second hypothesis is true.

Due to traditions of Thai society which dictate females to be followers not leaders, thus, females are still discriminated in becoming village leaders. Thus finding proves that the first hypothesis is false and the fourth hypothesis is true.

Findings from the overall study conclude that the present Thai society has given more recognition and importance to the role and capabilities of females in every level of working performance, especially in private sector. There is a strong tendency that females can become leaders at every level. There is more acceptance that females have the same level of male's administrative capabilities and Thai society has given equality in becoming leaders or administrators of every type of organization. Such female recognition has given more opportunities to females in becoming leaders and administrators.